

فهرست

۵

مقدمه

فصل اول:

۱۱

درباره‌ی فرم موسیقی.

فصل دوم:

۱۹

مُد و اینتنسیون.

فصل سوم:

۴۷

متر، ریتم و تمپو.

فصل چهارم:

۵۹

همکاری متقابل مُد و متر.

فصل پنجم:

۸۹

فرم‌های متیف.

فصل ششم:

۱۰۹

گسترش متیف و ایجاد فراز.

فصل هفتم:

۱۴۳

ملودی.

فصل هشتم:

۱۷۵

فاکتور.

فصل نهم:

۲۴۳

ساختمان‌های اکسپوزیسیونی. متیف، فراز و جمله به مثابه تم.

فصل دهم:

۲۷۵

ساختمان‌های اکسپوزیسیونی. پریود.

فصل یازدهم:

۳۳۷

ساختمان‌های جنبی. رابطه‌ا، مقدمه‌ها، کداها.

فصل دوازدهم:

۳۹۱

فرم‌ها و طرح‌های کلاسیک.

فصل سیزدهم:

۹۵۴

مسایل کلی فرم موسیقایی.

فصل چهاردهم:

۴۸۳

درباره‌ی ژانرها.

Shiraz-Beethoven.ir

فصل سوم

متر، ریتم و تمپو

۱- مبانی تئوریک متاوریتم

و ریتم، جدا از هم تنها به عنوان مفاهیمی انتزاعی ممکن‌اند و در موسیقی فقط به‌طور هم‌زمان گرفته می‌شوند. متر در نتیجه‌ی تنظیم ریتمیک زمان به وجود می‌آید و ریتم در نتیجه‌ی متدی متر سازمان می‌یابد.

سیستم‌های متريک و کيفيات مؤثر صدا نه فقط به ويژگی‌های ارگانيسم ما، بلکه همچنان به نهای محرکی که ما در طبیعت می‌بینيم، وابسته‌اند. چنین وضعیتی به خودی خود امکانات بيانی و ریتم را توصیف می‌کند.

يل فرم موسيقى‌ي، در تكمالي معين از زمان انجام می‌گيرد و اندازه‌گيري اين زمان فقط از ققياس متناسب ضرب‌های ضعيف و قوى ميزان ممکن است. اين ققياس مرتبط با انواع مختلف مترها است: اولاً، مرتبط با خودحرکتی‌ای که منبعش در خود اشیاء متحرک است و دوماً، مرتبط با واسطه‌ای که پیدايشش مرهون یک محرک بیرونی است. تنفس (ورود و خروج) و همچنان بالا بردن و پایین آوردن (پاها) نمونه‌هایی از اولین موردنده که ويژگی ارگانيسم ما را منعكس نمند؛ حرکت پاندول نمونه‌ای ماخوذ از واقعیت پیرامون است. ضربه‌ی چکش بر سندان که در حرکت دست، ضربه به سندان و بازهم بالا بردن دست به‌طور متناوب عوض می‌شوند و همچنان بازی با خيز، ضربه و سريden، بهمنزله‌ی نمونه‌هایی از نوع دوماند؛ دايره‌ها روی آب از سنگ بشده نمونه‌ای ماخوذ از واقعیت پيرامون است. برای خودحرکتی، دو لحظه خاص است: اقدام (ict)، نوعی پرديكت (Predict) یا پيش‌بینی کردن، همراه با خود عمل (ict) که به دنبال آن بيد. برای حرکت با واسطه، سه لحظه خاص است: اقدام به عمل، خود عمل و تدارك برای عمل

- يعني Postict, ict, Predict

دو نوع حرکت که با ويژگی‌های ارگانيسم ما و محیط - طبیعت خارجی مرتبط‌اند، بهمنزله‌ی

Shiraz-Beethoven.ir

۱۲۵

دی از این گونه تشكل‌ها را، که پیدایش خود را مرهون ارائه‌ی بافت جدیدند، می‌آوریم:
رقم ۱۷۰-

مثال ۱۹۵ - همان نمونه، قسمت چهارم

170 Allegro $\text{♩} = 176$ V.II
V-Ie

رقم ۱۸۰-

مثال ۱۹۶ - همان نمونه، قسمت چهارم

Allegro $\text{♩} = 176$

180

11 12

نیرومندی که شنونده از این موسیقی دریافت می‌کند، اساساً مرتبط با ملودی‌ای با تنفس‌های ع است. عوامل مدار و متیرک به نحوی ماهرانه در آن به کار گرفته شده‌اند. لازم است به نهای ۵، ۶، ۷ که در آن‌ها موارد کاربرد ماهرانه‌ی پلی‌تالیته را می‌یابیم، توجه کرد. در این نهای ۶+۷ میزان که با تقارن فرازی کاملاً موجه است. در اینجا basso ostinato، بدون خروج حدوده‌ی دیاتونیک، شدت صداده‌ی کلی را تقویت می‌کند. فاصله‌های دوم روی چنگ‌های سوم و هم‌زمان را باید به عنوان زینتی مشکل از دو درجه - V و VI که صداهایشان به طور هم‌زمان نهشده‌اند، تلقی کرد.

Soprano ostinato نیز ممکن است چند صدایی ارائه شده باشد. شبیه به باس ثابت، روی صدایی ثابت نیز می‌توان به راحتی صداده‌ی تالیته‌های مختلف را آورد. تکه‌ای از پرده‌ی سوم باله‌ی سنتگی «اثر س.پروکوفیف، نمونه‌ای عالی برای نمایش این مورد است:

مثال ۲۹۲ - س. پروکوفیف. «گل‌سنگی»، پرده III

Allegro moderato $\text{♩} = 120$

Shiraz-Beethoven.ir

۳۲۷

Piano score showing two staves. The top staff has a treble clef, a key signature of four flats, and a tempo marking of dim. . The bottom staff has a bass clef and a key signature of one flat. Measure 7 consists of six eighth-note chords. Measure 8 begins with a sixteenth-note chord followed by a three-measure phrase ending with a bracketed eighth note.

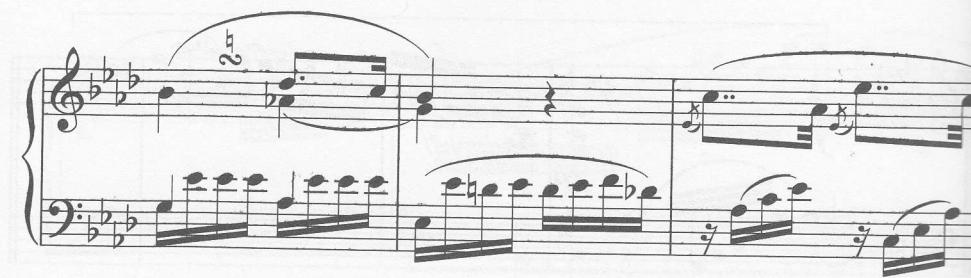
7

8

Piano score continuing from measure 8. The top staff starts with a dynamic p . The bottom staff has a bass clef and a key signature of one flat. Measure 9 consists of six eighth-note chords. Measure 10 begins with a sixteenth-note chord followed by a three-measure phrase ending with a bracketed eighth note.

9

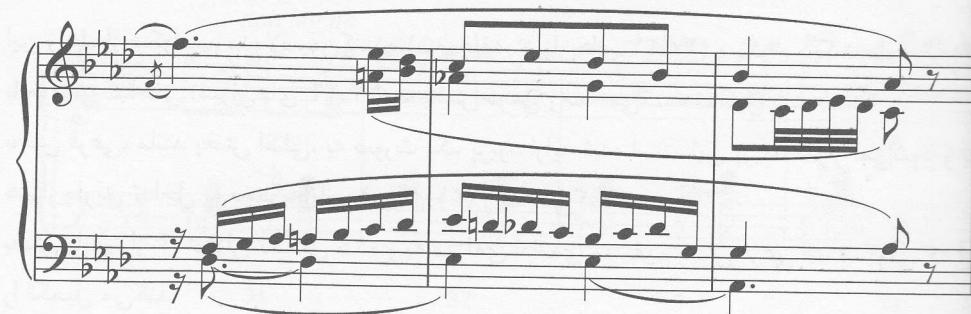
10

11

12

13

14

15

16

مر میزان ۱۷، رابط آغاز می‌شود، رابطی که روی ماتریال جدید بنا شده است:

مثال ۴۴۸- همان نمونه

Adagio molto

17

18

19

20